

DRŽAVNI ZBOR
mag. Dejan Židan
Šubičeva ul. 4
1000 Ljubljana

Št. zadeve: 001-169/2019/4
Zveza: Vaš dopis št. 020-07/19-1483/2 z dne 27.9.2019
Datum: 4.11.2019

Zadeva: Odgovor na pisno poslansko vprašanje poslanca Tomaža Lisca v zvezi s favoriziranjem arhitekturne stroke

Spoštovani!

Posredujemo vam odgovor Ministrstva za okolje in prostor (v nadaljnjem besedilu: MOP) na pisno poslansko vprašanje poslanca Tomaža Lisca v zvezi s favoriziranjem arhitekturne stroke.

Poslanec izpostavlja, da je ministrstvo junija 2019 izdalo navodilo upravnim enotam, v katerem je bilo odrejeno, da so lahko vodje projektov le arhitekti, ne pa več tudi gradbeni inženirji. Ta odločitev naj bi ogrozila obstoj številnih podjetij z zaposlenimi gradbenimi inženirji, po drugi strani pa favorizira arhitekto in povečuje povpraševanje po njihovih storitvah. Poslanec se sklicuje na pismo Društva gradbenih inženirjev in tehnikov Maribor, s katerim so se obrnili na predsednika vlade in ministra za okolje in prostor in v katerem so opozorili, da so se gradbeni inženirji znašli v nezavidljivem položaju, ki ga tudi pravno težko izpodbijajo. Posledično naj bi zastali tudi nekateri veliki gradbeni projekti, saj so investitorji morali zamenjati gradbene inženirje kot vodje projektov z arhitekti. Sporno navodilo naj bi po navedbah nekaterih medijev nastalo na pobudo državnega sekretarja Aleša Prijona, ki je bil do prihoda na MOP predsednik Zbornice za arhitekturo in prostor Slovenije in tudi lastnik arhitekturnega biroja PRIMA d.o.o.. Poslanec zato zaključuje, da to kaže, da je državni sekretar sedanjo funkcijo zlorabil za favoriziranje arhitekturne stroke proti gradbeni, in sprašuje naslednje:

1. Na podlagi katerih zakonskih in podzakonskih aktov je prišlo do navodila upravnim enotam?
2. Na podlagi katerih strokovnih argumentov je prišlo do navodila upravnim enotam?
3. Kako boste ukrepali zaradi očitnih političnih, strokovnih in osebnih preferenc zoper državnega sekretarja, ker očitno kot arhitekt, bivši predsednik Zbornice za arhitekturo in prostor Slovenije (ZAPS) in tudi osebno lastnik arhitekturnega biroja favorizira le svojo stroko?

V tej zvezi odgovarjamo naslednje:

K 1. vprašanju:

Ministrstvo je pojasnila (ne navodila) podala na podlagi Zakona o državni upravi (v nadaljevanju: ZDU-1), ki v 49. členu ureja razmerja med resornimi ministrstvi in upravnimi enotami. Skladno s temi določbami ministrstva v okviru svojih delovnih področij dajejo upravnim enotam usmeritve, strokovne napotke in drugo strokovno pomoč za izvrševanje nalog iz njihove pristojnosti. Z namenom poenotenja prakse delovanja upravnih enot pri odločanju v sorodnih primerih je MOP kot resorno ministrstvo za področje graditve objektov (38. člen ZDU-1) sredi junija 2019 poslalo dopis vsem upravnim enotam ter tudi Inženirski zbornici Slovenije in Zbornici za arhitekturo in prostor Slovenije, v katerem je izčrpno pojasnilo stališče glede navedene

problematike. Kot izhaja iz uvoda dopisa, je bil razlog za odziv več prejetih vprašanj glede pojma prevladujoče stroke.

K 2. vprašanju:

Strokovna utemeljitev stališča je obširno podana v samem pojasnilu. Ministrstvo se zaveda, da je projektiranje objektov interdisciplinarni proces, pri kateri sodelujejo pooblaščenih arhitekti in inženirji različnih znanj - arhitekti, krajinski arhitekti, gradbeni inženirji, strojni inženirji, inženirji elektrotehnike, požarnega varstva, hidroiženirji, ipd. Navedene strokovnjake vodi vodja projekta, ki mora poleg svojega področja vsaj okvirno poznati tudi vsa ostala področja, ki so vključena v projektno skupino. Znanja s svojega področja pooblaščenih arhitekti in inženirji pridobijo tekom študija ter delovne prakse. Povsem razumljivo je, da so pri načrtovanju inženirskih objektov (cest, hidroelektrarn, letališč, mostov itd) prevladujoča inženirska znanja in kot vodja projekta lahko nastopa pooblaščen inženir te stroke in povsem razumljivo je, da so pri načrtovanju stanovanjskih stavb in objektov v javni rabi prevladujoča znanja s področja arhitekture oz. umeščanja v prostor in zato kot vodja projekta nastopa pooblaščen arhitekt. Drugačno razumevanje prevladujoče stroke bi pomenilo temeljno preureditev glede pomena in obsega izobraževalnih procesov in s tem povezanih znanj. Pomenilo bi tudi odmik od dosedanje zakonodaje in sodne prakse, ki je enaka že vrsto let in na večini upravnih enot spoštovana. Ne gre torej za spremembo pravil, temveč za njihovo afirmacijo.

K 3. vprašanju:

Kot navajate tudi sami, izhajajo obtožbe o pristranskosti državnega sekretarja oziroma načrtnem favoriziranju arhitekturne stroke predvsem iz medijev, kar ni in ne more biti podlaga za ukrepanje, h kateremu pozivate. G. Aleš Prijon deluje na ministrstvu v funkciji državnega sekretarja, kamor ga je imenovala vlada, in ne kot arhitekt, bivši predsednik stanovske zbornice ali pa kot tržni subjekt, ki opravlja pridobitno dejavnost. Slednje mu predpisi, ki urejajo delovanje funkcionarjev, izrecno prepovedujejo. Avtomatično sklepanje na pristranskost na podlagi poklicne izobrazbe, preteklih vodstvenih položajev in preteklega tržnega delovanja tako ni zgolj neutemeljeno, temveč predstavlja natanko tisto, kar se očita: diskriminacijo.

S spoštovanjem,

Simon Zajc
MINISTER